

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyilvántartások, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld“ 1884. évi folyamára.

A „Székelyföld“ című közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként megjelenő nagyságban 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 frt. — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Előfizetések elfogadtatnak Kézdi-Vásárhelytől a kiadó-hivatalban. Csik-Szeredán Szabó Albert könyvnyomdájában. Az előfizetési pénzek vidékről — legközelebbi posta-utalvánnyal — Kézdi-Vásárhelyre, lapunk kiadó-hivatalába küldendők.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Füzdőink érdekében.

Kézdi-Vásárhely, április 16.

Meg van áldva a mi földünk dusan gyógyforrásokkal, annyira, hogy nem győzzük eléggé meghálálni a gondviselésnek. El van ismervé, hogy e tekintetben a külföld nem állja ki velünk a versenyt. A külföld annyi jeles fürdőt egy csoportban nem bír felmutatni, mint mi. És mit tapasztalunk? Azt, hogy a mi fürdőink látogatottság tekintetében

meg sem közelítik a külföldi fürdőket. Holott ha utána járnánk, fürdőinket gyönyörű fekvésükkel és gyógyító erejükkel bizonyára felemelhetnők azon színvonalra, a hol a külföldiek állanak.

Értekesíteni kellene a természet ezen adományát. Meg kellene azokat ismertetni a világgal. Volnának ezek a fürdők Németországban vagy Angliában: bizonyára megtudná Európa. Pedig fürdőink emelése népünk jólétének egyik főtenyezője; el kellene követnünk tehát mindent azoknak érdekében. Így szerezne rólunk tudomást a nagyvilág is.

Napjainkban azonban a külföldi fürdők a mi jóvoltunkból is ugyancsak virágoznak. Az üdülést keresők nagy számban látogatják a külföldi fürdőket. Mi ennek az oka? Bizonyára az, hogy még sokan nem ismerik gyógyfürdőink nagy hatását. Némelyek arról panaszkodnak, hogy fürdőinken igen kevés gond fordítatik a kényelemre; némelyek meg arról, hogy ezek igen drágák. Fürdőink közül pedig akárhányon ugyancsak foly a mulatság, a bor, kártya sat. Nem csoda tehát, hogy fürdőink nem látogatottak oly mérvben, a minőt gyógyerejüknél s elragadó fekvésüknél fogva megérdemelnének.

E tekintetben sokat tehetnének a fürdők tulajdonosai, meg orvosaink. A tulajdonosok ugyanis hatnának oda,

hogy a fürdőkön az üdülni vágyók részesüljenek kellő kényelemben mérsékelt díj mellett. Igen sokat tehetnének orvosaink is, a kik a betegeknek a honi fürdőket ajánlanák.

Nagy súlyt kellene fektetni arra is, hogy fürdőink ne legyenek a mulatók, a hazard-játékosok tanyái, hanem lelje ott fel a szenvedő emberiség igazi menhelyét.

De a fődolog az, hogy meg kell azokat ismertetni a világgal; könyvbe kell foglalni azok leírását s azt többféle nyelven elterjeszteni.

És itt felhívjuk az illetékes miniszter ur figyelmét is; elemeztessék gyógyvizeinket. Majd visszapótolják azok a reájuk fordított költséget más téren.

Használjuk fel a saját javunkra a természet ezen dús adományát. Hisz készen itt van, rendelkezésünkre áll s csak tőlünk függ, hogy az saját jólétünk emelésére szolgáljon.

P.

A vámháború. Br. Possinger alsó-ausztriai helytartó pénteken délelben a minisztérium részéről azon hivatalos értesítést nyerte, hogy miután a magyar kormány a magyarországi állategészségügy állapotáról teljesen megnyugtató és kielégítő fölvilágosításokat adott, a március 31-iki rendelet, mint teljesen tárgytalan, haladéktalanul

visszavonandó. Erről egyszersmind a magyar kormány is hivatalos uton értesített. Br. Possinger ezen utasítás értelmében azonnal rendeletet adott ki a március 31-iki rendelet hatályon kívül helyezése iránt.

Pozsonyban nagyban folynak a készülődések a marhavására. Ez irányban még nincsenek befejezve a tárgyalások. A marhavásár létesítésére alakult bizottság határozata szerint az első marhavásár folyó hó 21-én fog megtartatni.

A honvédelmi miniszteri tárcza betöltése — mint az „Egyetértés“ biztos forrásból értesül — megtörtént. Ő felsége a király ugyanis b. Fejérváry államtitkár honvédelmi miniszterre való kinevezését már aláírta.

A megyei közigazgatási bizottság április 8-iki ülése.

Elnök Pötsa József főispán megnyitja a gyűlést, melyen a tagok teljes számban vannak jelen.

Ezután Szentiványi Miklós megyei főjegyző terjeszti elő alispán helyett a múlt márciusi óról szóló jelentést a megye állapotáról; az alispán ugyanis a folyamatban levő újoncsozás foganatosításánál hivatalból távol van. A jelentésből kiemeljük az alábbiakat:

A törvényhatóság területén az idei rendes újoncsozás az Orbai sorozó járásban március 24-én vette kezdetét. — Múlt hó 21. és 22-én a törvényhatóság főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott

ságot, a mit a jó öreg Gvadányi fedezett fel a csillagjárásokban, hogy

„Asszonyok és lányok hinni nem igen kell.“

Ezt már nem árulták pénzen; ingyen adták: csak három elpocsékoltszándékot kóstálta. A harmadikon, no azon legjobban jöttem ki, mert azért a feleségemet érdemlettem meg az „alma mater“-től, a mit, a mig élek, soha meg nem bánok, olyan jó asszony ez az én feleségem. Áldom is érte keltemben, nyugtomban egyaránt.

Mindezek pedig szorosan a dologhoz tartoznak, mert ha annyira nem szerettem volna Jókait, Petőit, Aranyt, Tompát, Mooret, Tennyson, Byront, Berangert, Victor Hugot, Heinet, Quidát, Alfons Karrt, Tolstojt, Longweloft, Pusht, Lermontoff, Sand Georgot, hát akkor hamarabb kiérdemlettem volna a feleségemet, a ki nélkül most sem mondanám el, a mire immár 6 kerek esztendő óta készülök.

Most már elmondom. Megbeszéltem vele; ő helyeselte s akkor bizonyosan helyes is azt elmondani. Mert olyan ő nekem, mint Mill Stuartnak az a bizonyos asszony, kinek azt a gyönyörű könyvét a „Szabadságról“ ajánlotta: buzdított, ha lankadok; erősített, ha csüggedek.

Igen, de nem akarok mégsem a kritikusok szerepére vállalkozni. Nem kritikai lesz az az alábbi dolog.

Nekem a szépről sajátos fogalmaim vannak. S azért mindig bámulattal látom,

A „Székelyföld“ tárczája.

Irodalom.

(Görög-tűz. Elbeszélések minden igazhívó népek történetéből. Írta: Jókai Mór.)

Nem akarok a kritikusok szerepére vállalkozni, s midőn e cím alatt inkább egy levélben való elmondáshoz illő kérdést bízok e lapokra, az annak a kényszerhelyzetnek szüleménye, melyben én, a kicsi ember, a nagy íróhoz, a lángelmű költőhöz, nemzetünk litteratúrájának e kimagasló, fonséges alakjához állok.

Hát hogyan írnék én ő hozzá levelet? Hozzá, ki az irodalom, a művészet babéroszorus kitünőségeivel áll correspondenciában; kit koronás fők kérdeznak meg tanácsadóként dolgaikhoz; ki bizonyára hibáztatja az ókori China és Egyiptus csillagászeit, hogy azok alapját vetették a nap 24 órájának. Ha 48-ra tették volna, ő most két annyit dolgozhatnék a parlamentben, íróasztala előtt, Kharadin khánnal discourálva régmúlt bűbajos idők viselt dolgairól, a szerkesztőségben, a delegatciókban s mindenütt, hol a nagy íróra, jó emberre, becsületes polgárra és őszinte tanácsadóra szükség van.

Meg aztán hogyan is szólítanám?! Ha nagyságos Urnak titulálnám, azt mondhatná, hogy de bizony köszöni szépen

a megtiszteltetést: nem tartozik a Dr. Grisák, Lemming et consorte társaságába, a mire én ugyan védekezhetném azzal, hogy erdélyi ember vagyok; de hát akkor meg ugy felelhetne, hogy ott meg a fejedelmek szoktak volt meg-nagyságotlatni, de az olyanok csak, a kik királyi pálezzával, fejedelmi karddal irtak novellákat az utókór számára! Avagy tekintetes Urnak is czimezhethetném talán, a mi ismét jó magyar virtus szerint a megbecsültetés czimzete szokott lenni. De arról meg ki állana aztán jót, hogy ki nem kérné-e az olyan porszemkis emberek megbecsülését, mint magam is vagyok?

Pedig a merénylet nem lenne ám példanélküli! Mikor Istenben boldogult Arany János a „Tetemre hívás“-t megírta vala: egyik velem együtt dolgozó társa a „Nagyvárad“-nak, Erdélyi Mikes Róza asszony, levelet irt a nagy költőnek. Ők, ugy látszik, ott Biharországban zavarban voltak a poema e kitételével:

„Állata örzeni négy alabárdost.“

Arany János aztán válaszolt is a kérdezőnek egy szívélyes hangon tartott epistolával, a miben el volt mondva, hogy „én immár törődött agg vagyok“, (pedig dehogy volt; ifjabb lélekkel mi sem bírnánk ám, kik még lenge lábak és lenge fürtökkel koptatjuk a világot) hogy „gyengék a sze-

meim, sok az elfoglaltságom“ és még sok ilyen udvarias rendreutasítgatás, hogy meghaborgatták becsülettel kiérdemelt nyugalmában. De azért felelt is a kérdésre.

Csak hogy Erdélyi Mikes Róza asszony a nőnemű indigénáihoz tartozott széles Magyarország itt született lakóinak, meg aztán nem is volt rebellis-párti, mint magam vagyok, a mi bizony nem valami nagyon ajánlatos recommendatio a mai világban, hogy az ember a Helfyek, Mocsáriak, Ugronok, Mezeiek, Barthák s több efféle nimetfaló kannibálusok fratiójához tartozik.

Nagyon régen volt már, mikor én a „Görög-tűz“ elbeszéléseket először olvastam. Előttek olyan író Jókai Mór, hogy mikor egy-egy könyvet hirdettek tőle az újságok: azonnal beszüntettem a délutáni kapuczienert, a szalon-virszinia helyett pedig pengőkracjázásra fogtam. A mit bizony magam is elszívhatok, ha Hal-ler József gróf otthon nálunk meg nem utált. Abból aztán Jókait vettem akár fűzve, akár köve, a hogy olcsóbban árulták.

De hát az nagyon régen volt ám. Azóta három ekzamentet is csináltam már.

Az elsőn megtanultam, hogy semmit sem tudok az élet tudományából. Ez belekerült 3000 pengő forintomba, a mit még ma sem fizettem meg egészen. A másodikon megtanultam azt az igaz-

nehány fontos községi és megyei ügy elintézésé végett. — Forró Ferencz kir. tanácsos, a volt alispán közg. bizottsági tagságáról lemondott s helyébe a közgyűlés Földes Bálint megyei bizottsági tagot választotta meg. — A jelen évi megyei közmunka-költségelőrányszat megállapított, mely 11.874 frt deficitet tüntet fel, lévén 63.874 frt kiadás az 52.000 frtnyi bevétellel szemben. — A törvényhatóság helyben hagyta az alispán által a brassó-ortói államutnak 62—76 klm. szakaszaira szükséges kavicsszállítás iránt tett vállalatot s ez iránt a m. kir. belügyminiszter jóváhagyó rendelete is leérkezett. A kavicsszállítás a jelzett szakaszon a beosztott községek közmunkaereje által lesz végrehajtva

A megyei ügyek sorából kiemeli, hogy a tisztújító közgyűlés határozatából, a megye vagyonának átvételére és átadására kiküldött bizottság több havi munkálkodásának eredményét beterjesztette. A munkálát a megye felügyelete és kezelése alatt levő különböző alapok, a megyei, továbbá összesített gyámpénztár és az ezek érdekében a megye tisztviselői által lefolytatott és folyamatban levő perek állásáról, kimerítő tájékoztatást nyújt. Ezen munkálattal a törvényhatóság közgyűlése helyeslőleg tudomásul vette és elfogadta.

Ezután a bükszádi zavargást, mint a közbiztonság megháborítását képező nevezetes eseményt ismerteti. Ezen község telepítvényesei a kir. törvényszék végzését kézbesíteni akaró szolgabíróval szemben oly fenyegető állást foglaltak el, hogy az kénytelen volt az eljárást félbeszakítani. A kézbesítés eszközölhetése, valamint a mult hó 17-én kezdődőleg, a kir. törvényszék által kitűzött kibecslési eljárás foganatosítása céljából, a nagyszebeni 12-ik hadtest parancsnokságától katonai karhatalom kiküldése kértett, minek következtében a Brassóban állomásozó II-ik Sándor gyalog ezredből 2 század katonaság, mint karhatalom mult hó 13-án Bükszádba megérkezett s ennek fedezete alatt a megszakított kézbesítési eljárás befejeztetett s a kibecslési tárgyalások háborítlanul folytak. — A lakosság hangulata csendes lévén, a kiküldött karhatalom a mult hó 21-én annyira levonott, hogy csak 40 ember és két tiszt maradt vissza. Ezen utócsapat is mult hó 31-én visszavonott s ezzel egyidejűleg a kizsállott szolgabírósegéd is hivatali helyére visszatért. A kir. törvényszék kiküldöttje is hivatalos működését a kirendelt kevés számú csendőr fedezete mellett a napokban befejezte. A zavargás előidézésében hibásoknak talált egyének a kézdivásárhelyi kir. törvényszék fogházába bekísértettek.

A jelentés kapcsán megemlíti még,

hogy a közgyűlés jegyzőkönyve tisztázás alatt van, s a sürgősebb határozatok végrehajtása iránt intézkedés tétetett. — Beérkezett a központba március hóban 991 ügydarab. — Egy évre szóló utlevélajánlat felterjesztetett a belügyminiszteriumhoz 1840 drb, leérkezett és kézbesített 1040 drb; tizenöt napra szóló utlevél kiadott 62 drb. — Tüzeset volt 5; a szenvedett kár összege 1079 frt, biztosítva volt 500 frt.

Ezek után áttér a megyei pénztár állására s jelenti, hogy az rendben van. A mult hó végén megtartott pénztári vizsgálat a következő eredményt mutatja: Lőbeszerzési alap (készpénz) 1307 frt 50¹/₂ kr; közigazgatási letéti alap 2 frt 91 kr; említett két alap tekintélyes összeget tevő oly pénzkészlettel rendelkezik, mely egyelőre kiadásba nem vétetvén, abból 10.000 frt a háromszéki takarékpénztárba tétetett; iskolai alap 2264 frt 11 kr; utalap 3718 frt 93 kr; erdőgondnoksági pénzek 400 frt 23 kr; a kórházi költséget fedező alapnál kiadás 2454 frt 59 kr; ezen alapnál már régebbi idő óta fennálló hiányra nézve előadó megjegyzi, hogy annak egyensúlyba hozatala iránt a közgyűlés úgy intézkedett, hogy a községek által fizetett betegápolási alap „táncdíj” című járuléka 50%-kal fölemeltessék; betegápolási alapnál 1160 frt 63¹/₂ kr; az itt mutatkozó hiány az évi rendesjárulékok befolyásával ellesz enyészettve; házi pénztár 1067 frt 62 kr; szegényalap készlet 2 frt; ideiglenes letétben 1061 frt 4 kr. A hó végén a pénztárkészlet 6206 frt 14 kr.

Mielőtt jelentését beozná a főjegyző, felemlíti, hogy a megye gazdaközönsége jóllétének előmozdítására és a gazdasági ipar fejlesztésére a mult hóban „Háromszéki megyei gazdák szövetekeze” és „Háromszéki megyei műmalom-részvénytársaság” cz. alatt életképes mozgalom indult meg, melynek közszereketben álló főispánjának kezdeményezése folytán. Hasonlóképen megalkult Seps-Szentgyörgyön a vörös kereszt fiók-egylet.

(Vége köv.)

Székhelyföldi Oltár-egylet.

A tekintetes szerkesztőség szíves engedelméből — egyletünk alapszabályai értelmében — úgy az érdekeltek megnyugtatója, mint az érdeklődni kívánók buzgalmanak élészte és fokozása szempontjából, álljon itten a nyilvánosság előtt a kézdivásárhelyi oltár-egylet javára egyes hitközségek kebelében, az 1883. és 1884-ik évben eszközölt gyűjtések s tett alapítványok hű kimutatása:

öt éves gyereket s nevel belőle Helsingsforsban a finn egyetemén, egy apját, anyját, nemzetét, küzdelmeiket elfelejtő, arról mit sem sejtő tudott, a kit épen mikor magisterre promoveálnának, az orosz tábornok elfog a nagy tisztelet elől s azt mondja neki: „Nem vagy te többé Iván, a tudós; nem is lesz magisterre a tudományokban, hanem vagy Mohamed Szábi és ime, e karddal és vállrojjtal lesz ezredparancsnok, a ki indul, hogy a csár egyik birodalmát megvédelmezze a fene ellenség ellen.”

A másik Samyl fia Kazi Mehemed Isztambulban, a fényes porta árnyékának oltalmában van. Emez is, a török félhold segedelmével, indul onnan harcolni apai birtokáért, a cserkesz szabadságért, testvére megboszulásáért. A mint már ennek a rendje: az orosz ellen.

Az olvasó látja, hogy ez a két testvér nem fog egyebet tenni, mint emez is, amaz is, népet fegyverbe hiva, egymást fogyasztani, gyilkolni, a mi igen természetes, hiszen mind a kettő Samyl fia. Hajh, az oroszoknak volt esze már akkor is.

Meg is indul minden a maga rendjén. Mohamed Szábi bemutatja magát

A) Évi tagilletmények:

	1883.	1884.	Összeg
frt kr	frt kr	frt kr	frt kr
1. Kézdi-Szentlélek-ről begyűlt	42 —	51 —	93 —
2. Bereczk, Martonos-ról begyűlt	50 23	47 92	98 15
3. Esztelnek, Csomortán, Kurtapatakról begyűlt	30 20	38 66	68 86
4. Polyán, Bélafeváról begyűlt	30 43	30 12	60 55
5. Alsó-Torjáról begyűlt	22 40	29 10	51 50
6. Gelencze, Hilib, Haralyból begyűlt	22 —	32 14	54 14
7. Szarazpatak, Peselekről begyűlt	19 —	25 —	44 —
8. Lemhény, Almásból begyűlt	17 60	17 —	34 60
9. Szentkatolna, Hatolykáról begyűlt	13 —	15 50	28 50
10. Futasfalváról begyűlt	13 71	12 50	26 21
11. Nyujtóról begyűlt	8 45	8 50	16 95
12. Alsó-Csernátónról begyűlt	5 40	8 —	11 40
13. Imecsfalváról begyűlt	6 10	— —	6 10
14. Csik-Csatószege, Szentsimonról begyűlt	44 —	— —	44 —
15. Csik-Szentkirályról begyűlt	15 —	— —	15 —
16. Csik-Kozmárról begyűlt	15 —	— —	15 —
17. Csik-Szentmártonról begyűlt	8 —	8 —	16 —
18. K.-Ujfaluból begyűlt	7 54	— —	7 54

B) Alapítványok:

19. Gyó.-Szarhegyről alapítvány	68 50	— —	68 50
20. Csik-Tusnádról alapítvány	25 —	— —	25 —
	463 56	321 44	785 —

azaz hétszáznyolcvanöt forint o. é.

Mindenesetre a jelenleg uralgó szűk anyagi viszonyok, az áldástalan évek és mindennapi közterhek közepett elért emez eredmény dicsegetésnek mondható. Fogadják azért a nemes keblű buzgó adakozók egyletünk hálás köszönetét!

Kik pedig még sem 1883-ik, sem az 1884-ik évre évi tagilletményeiket be nem küldötték, és a kiknek neveket még ezuttal elhallgatom, látván a nemes példát, buzgalmanak annak követésére s nyujtsanak segédkezt az egylet magasatos céljainak előmozdítására, azaz: az Isten nagyobb dicsőségére az oltári szentség buzgó imádságában; és a szegény templomok gyámolítására; azoknak a szükséges kellekekkel leendő ellátásában.

Szent-Pétervárott, ott adnak neki minden megkivántatóságot a háboruba való induláshoz s ráadásul még egy asszonyt, a ki igen veszedelmes szépség s a kit Urgulanillának hívnak, s a ki nek nem lenne más missiója, mint úgy befogni a Szábi szemét, hogy „erdőt ne lásson a fa miatt”, nemzetét ne az emberek miatt, ki fegyverre tüzelje vérei ellen, mikor lankad; egy szóval egy eleven ördög, a ki keresztül kergesse ezt az ifjut a minden poklokban. Ki is van már fundálva előre, hogy a mikor aztán Mohamed Szábi levette az édes testvéreit s szerzett magának dicsőséget, a moszkónak hasznát s jön vissza nagy diadalommal, győztes hadvezér, érdemeket szerzett alattvaló, vitéz férfi gyanánt, elismerést, kitüntetést, babért várva: hát akkor azt mondják neki nagy bonhomiaiával:

„Te tudós vagy, mestere a tudományoknak; minek lennél te egyébbé? Ott van a mesteri palást, meg egy üres kathedra Helsingsforsban. Neked tartogatjuk azt. Ül bele, vedd magadra. Légy boldog.”

De azt a sok szép dolgot, a mi eddig oly szépen kilátásba van helyezve, mind nem látjuk mi meg.

Nem hagyhatom itten említésen kívül az 1883. év május hó 20—22-ik napjain rendezett oltár-egyleti csinos és értékes tárlatot, melyen ki volt állítva összesen 368 darab különbféle templomi czikk. Ezekből 26 kelmés templomnak kiosztatott összesen 128 darab, s megmaradt 240 darab apróbb s kevésbé értékes tárgy, melyek az esetleg időközben érkezendő kérések teljesíthetése végett készletben tartatnak.*)

Végül jegyző és pénztárnoki kötelemem-ből kifolyólag adom itten egyletünk pénztári állásának hű kimutatását az 1883. év január hó 1-ről:

a) készpénzben pénztáron	204 frt 89 kr.
b) A 601—222 számú könyvecske szerint a kézdivásárhelyi takarékpénztárba elhelyezett alapvagyon	4905 frt 48 kr.
c) Az 1229—50 sz. könyvecske szerint, ugyanott, mint költőpénz	278 frt 85 kr.
d) Be nem fizetett kamatozó tőkében egyes alapítóknál	350 frt — kr.
e) Kamathátralékban	15 frt — kr.
Összes vagyoni állás: 5754 frt 22 kr.	

Ezekből kitűnik, hogy a kézdivásárhelyi oltár-egylet, ha nem is oly rohamos, de csendes működési körében fokozatosan előhaladván, magasatos feladatát lelkiismeretesen teljesítette s így méltóvá tette magát arra, hogy Isten áldása kísérelje tovább is buzgó fáradozásait, és hogy élete emlékével együtt igen soká fenmaradjon, állván nagy Faludnak eme szavai:

„Viz, tűz, föld és nagy ég tartanak sokáig. „Ember, ezek ura, egy szempillantásig. „Kőfalak, nagy tornyok sok száz esztendeig, „Ember, ki csinálta ezeket — óráig. „Csak egy van, mi megmarad koporsó után „Az, mely megmutatja magát világ folytán: „Jóságos cselekedet, nagy öröksége van. „Ujul mindenkorra halhatatlan voltán.”

Bereczk, 1884. április 8.

Bálint László,
egyleti főjegyző és pénztárnok.

Árvák ügye.

Csikmegye érdemes alispánja egyfelől a megyei árvaszék és másfelől a „Magyar-Franzia” biztosító részvénytársaság kolozsvári vezérigynöksége között igen érdekes és üdvös szerződést kötött.

Ezen szerződés alapján a részvénytársaság kolozsvári vezérigynöksége, mint a társaság meghatalmazott organuma, elvál-

*) Nagyobb és értékesebb czikkek csakis a tartatni szokott kiállítás alkalmából adathatnak.

ha Jókait egyik-másik az aesthetikai méterrel mérve, iránta igazságtalanok lesznek. De midőn mindenki gyönyörűséggel olvassa, mindenki mohón, vágygál élvezi; de mikor annyi humorgazdagság, eleven képelem, búbajos szép nyelvezet van abban, a mit ő ír! Hát hiszen a csalogány éneke sem kotta szerint történik, s azért mégis szebb, mint akármilyen teremtett dal a világon. Miért kellene akkor a Jókai fantáziáját, alakjait az aesthetika kimért medrébe szorítani!?

Hogy alakjai vagy tulmennek, vagy innen maradnak a földi lények karakterein?! No az igaz; de hát azon már senki sem ütődik ám meg. Mint a nagyító üvegen nézett tárgyakkal, úgy vagyunk ezekkel is: tudjuk, hogy meg vannak azok többszörösen növelve vagy kisebbítve, a szerint, a mint ezen vagy azon felén kukucsalunk bele; ám azért élvezettel szemléljük a történeteket, a kis lények nyüzsgését vagy a nagyok arczizmainak közelségét.

„Samyl fiai”-ban nem ilyes természetű a nagy költő fantáziájának egyik revelációja.

Samylnak két fia van: Kazi Mehemed és Mohamed Szábi. Ezt a Szábit egy meglepetéses esetpaté alkalmával kézrekapja az orosz, mint még csak

Meg is indul Szábi a dandárával, meg Urgulanillával szépen, mennek a cél felé. A hosszú, lovaglásos ut időközéit azzal tölti ki az a szép asszony, hogy meséket mond Szábinak a torgauta nemzet viselt dolgairól, Izrambek herczeg keresztelkedéséről, ennek apjáról, Talapor khánról. Hogy ezt a torgauta nemzetet mennyire vekzalta az orosz minden kigondolható módon, a mig aztán Talapor khán egy szép napon az egész millióra menő nemzetével sátorostól, gulyástól, feleségestől, s összes retyemutyájával ott hagyja az Amur vidékét s úgy elmegy, hogy a moszkó soha hírét se hallja többé!

S ezzel vége az elbeszélésnek.

De mi történik Samyl fiaival? Megütököznek-e? Melyik lesz győztes? Mohamed Szábi, vagy Kazi Mehemed? Felébred az egykori tudós burka alatt az egykori emlékezet világa, hogy ő Samyl fia, hogy mi végett jött ő ide a moszkó által bekötött szemekkel?

Vagy talán az történik, a mit a költő elején a novellának sejtnei enged, hogy otthon a honi bérczek, az édes haza anyafölgjén, az elaltatott cserkesz vér, dobogásában lekötött honfiai sziv felébred s a tudós doktor, már oroszoknak gondolt hadvezér, ismét cserkeszszé válik, Samyl fiává

lalja Csikmegye területén levő árvavagyon és gondnokoltak vagyonait tűz ellen való biztosításra, 6 egymás után következő éven keresztül oly kötelezettséggel, hogy azokat a társaság saját kiküldött egyénje által a helyszínén felvételi.

A biztosításoknál a cserép tetőzetű épületek után 18 kr, fa, zsindely és deszkabetőzet után 1 forint díjat fog 100 forintot érő biztosítási összeg után szedni. Minden olyan biztosítás után, mely 6 évre köttetik, a hatodik évet díjmentesen biztosítja, sőt az árvavagyon biztosításokból befolyó évitiszta díjakból, bele nem értve a béléget, minden év végével 20 százalékat az árvaszékhez készpénzben beszolgáltat.

Ezen szerződés által lehetővé van téve, hogy roppant csekély díjért az árvák vagyona kivétel nélkül biztosítható és az elemi csapásokkal szemben megvédelmezhetők.

Gratulálunk az alispán urnak ezen nemes és üdvös intézkedéseért.

Adóügy.

Körjegyzők és adóüggyel foglalkozók figyelmébe. Veress Béla, Krassósörénymegye Fácset városában kir. adóhivatali ellenőr, az 1883. évi XLVI. t. cz. alapján kivetendő földadó, ház béradó és általános jövedelmi pótdadó kiszámításához könnyítést használható „Kulcsot” és ahhoz szükséges utmutatást szerkesztett, melynek alapján mindenki igen könnyen számíthat, vagy a terhére tett számításokat könnyű szerrel felülvizsgálhatja. A csinosan kiállított táblázat szerzőnél 1 forint árért megvásárolható. Ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

Apróságok.

— **Választási mozgalmak.** A kézdivásárhelyi szabadelvű párt a jelöltségre Br. Fejérvári államtitkár hívta fel, ki azt — mint halljuk — el is fogadta. — Kedden a függetlenségi párt a Cserey-féle vendéglőben nagygyűlést tartott, mely alkalommal Ugron Ákosnak egyhangulag bizalmat szavazott s a jelöltség eltagadására felkérte.

— **Özv. Lakatos Jánosné** leányiskolai igazgatót, ki pár évi Csikban léte alatt rendkívüli érdemeket szerzett, a földmívelés, ipar és kereskedelemügyi miniszter az 1885. évben tartandó országos kiállítás házi ipar csoportja részére, Csikmegye területére nézve, a megbízotti hivatás elvállalására kérte fel. Örvendünk e kitérítésnek, mert meg vagyunk győződve, hogy szerencsésebb választást tenni nem lehetett volna.

— **Az 1885. évi országos kiállítás**on a házi ipar-kiállítás érdekében 12 kamara állította

tott fel s Csikmegye és Háromszék megye a brassói kamarába lett beosztva. Csikmegye ére nézve a kiállítás érdekében működendő vidéki tagokul felkértek: Özv. Lakatos Jánosné, Élthes Elek tanfelügyelő (Csik-Szereda), Lázár Menyhért és Feren-czy Károly (Gyó.-Szentmiklós), Horváth Károly (Gyó.-Alfalu), Booskor Károly (Ká-szon-Ujfalu); Háromszék megyében: Potsa József főispán (Sepsi-Szentgyörgy), Gábor Péter szolgabíró (Kézdi-Vásárhely), Kőnczey Albert (Szentlélek) és azt környező községekre vonatkozólag.

— **Rudolf trónörökös** és neje, Károlyi István gr. és Teleki Samu gr. az őszszel Görgényben együtt fognak vadászni, s aztán Nagy-Károlyban gr. Károlyi István vendégei lesznek, hol a mérki erdőben, mely igen gazdag őzben és sörtevadban, fognak vadászni.

— **Háromszék megyébe** fognak lerátni közelebből: Apponyi Albert gróf, Szilágyi Dezső és Horánszky Nándor országgyűlési képviselők.

— **A csikszeredai dalegyesület első nyilvános fellépése.** Husvét első napján roppant nép sereglett a csikszeredai templomba, annyira, hogy a kerítés is igen szűknek nyilvánult. Domokos János plebánus a nap méltóságához illő csinos beszéddel kezdette meg a vallásos ténykedést. A mise alatt a dalárda énekelt, Tima Dénes tanítóképezei zene- és énektanár vezetése mellett oly szabotossággal és hatással, hogy a legszigorubb bírálókat is teljes mértékben kielégítette. Nagy hatást eszközölt főként Kelemen Ilona k. a.-nak „Regina coeli de super” kezdetű magánéneke. Az erőteljes és mégis kellemes hang, melyet tulajdonosnője oly mesterileg ural, nemcsak a templomot, hanem a kerítést és az utcát is betöltötte. E fellépés, míg egy részről a feltámadás ünnepélyének magasztosságát emelte, más részről az ifjú egyesületet a legszebb reményekre jogosító módon mutatta be. Gratulálunk a szép eredménynek.

— **Gyergyó-szt-miklósi hírek.** A „rongyhasznosító-egylet” f. hó 6-án tartott választmányi gyűlésén elhatározta, hogy saját pénztára gyarapítására majálist fog rendezni. E végből a rendezőség Lázár Zakariásné urasszony elnökle alatt megalkattatott. — A képviselőválasztási mozgalmak megindultak. Dobránszky Péter szabadelvű párti jelölttel szemben a mérsékelt ellenzék Splényi Ödön bárót, a függetlenségi párt Lázár Ádám, jelenleg marosvásárhelyi képviselőt szándékozik felléptetni. Mint levelezőnk értesít, a Dobránszky pártja legyőzhetlennek látszik. — A műkedvelők f. hó 20-án szinelőadást rendeznek, mely alkalommal a „Veres sapka” című népszínmű fog előadni.

— **A csik-taploczai égés** alkalmával életbiztonság elleni kihágást elkövetett egyén ifj. Botár Antal elfogatott és a járásbíróság börtönében várja méltó jutalmát. A keresztény világ által legnagyobb kegyelettel ünnepelt nap szentségét nem respectáló egyén méltán megérdemli, hogy a büntetés illő szigorral mérressék reá.

— **Fogarason** a múlt hét egyik estéjén a Tagelicht szeszgyárában nagy robbanás történt; az explózió által két ember halálosan megsebesült, kik közül kettő már meghalt s a más három is reménytelen állapotban van.

— **A lábmósás szertartása** a bécsi udvarnál nagy eseménytörténet történt a rendes szokás szerint, azzal a kivétellel, hogy mivel a királyné külföldön van, a tizenkét öreg asszony lábmósása elmaradt s csak az uralkodó hajtotta végre a hagyományos szertartást tizenkét szegény aggastyánon. Az e célra már rég kismélt öregkek közt a legidősebb 90 éves, a legifjabb pedig 87 esztendő. A harmincz ezüstpénzen kívül, melyet az uralkodó zacskóban a nyakukba akasztott, fejenként husz forintot kaptak és nekik ajándékozták az ó-német öltözetet is, melyet a szertartáskor viselnek. Az öregeket rendszeresen ebben a ruhában szokták eltemetni.

— **A nagyszabasi gyilkosok** ellen megindított előzetes vizsgálatot befejezték és a részletes vizsgálatot megindították. A vizs-

gálat megindítása ellen a vádlottak egyike sem felebebezt. A szembesítésnél Marlin Rudolf ügyvéd Kleeberg vallomását örültségnek, az ellene felhozott családi eseteket pedig magánügyeknek nevezte. A vizsgálat e hét vége felé valószínűleg befejeztetik és a pöriratok a törvényszék elé terjesztetnek.

— **Schenk Hugó és társai** ügyében már a legfelsőbb törvényszék is hozott ítéletet, még pedig az első bíróság indítványa szerint megkegyelmezve Schenk Károlynak és halálra ítélve Schenk Hugót és Schlossarek Károlyt. A kivégzés e hónap utolsó napjaiban megy véghez.

— **Az angol asszonyok** társadalmi helyzetét különösen jellemzi az a nyilatkozat, melyet Mactarlane képviselő a minap a parlamentben tett. Ez érdemes képviselő ugyanis interpellált a miatt, hogy az angol köz-nép szokása: az asszonyokat verni, minő pártfogóan enyhe büntetésben részesül a törvény részéről. Az interpellációra nyert válasz annyira nem elégité ki a képviselőt, hogy javaslatot jelentett be, mely szerint az angol asszonyok az állatvédő törvény oltalma alá helyeztessenek; mert az kedvezőbb rájuk nézve, mint a mostani törvényes védelem.

— **A „gyergyói első takarékpénztár”** részvénytársaság pénztári forgalmának kimutatása 1884. márczius haváról: Bevétele: Betét 45 tétel 16469 frt 14 kr. Visszafizetett váltó 37535 frt 54 kr. Visszafizetett kötvény 17953 frt. Visszafizetett előleg 123 frt. Befizetett kamat 1748 frt 26 kr. Befizetett illeték 873 frt 85 kr. Betéti könyvecske 1 frt 40 kr. Késedelmi kamat 7 frt 29 kr. Visszváltókra felvett kölcsön 6000 frt. Folyószámlára felvett kölcsön 16500 frt. Bélyegilleték 65 kr. Különféle 147 frt 50 kr. Ideiglenesen felvett kölcsön 2000 frt. Pénztárkészlet előhozatal 1884. febr. 29-ről 10415 frt 51 kr. Összesen 109775 frt 14 kr. — Kiadás: Visszafizetett betét és tőkésített kamat 31 tétel 29365 frt 35 kr. Visszafizetett betét és tőkésített kamat folyó kamata 122 frt 39 kr. Kölcsön adatott váltóra 36684 frt. Kölcsön adatott kötvényre 29112 frt. Kölcsön adatott előlegre 99 frt. Kifizetett osztalék 165 frt. Tiszviselők és szolga 1884. márczius havi fizetése 170 frt 83 kr. Heti biztosok napdíja 40 frt. Intézeti váltó beváltás 6000 frt. Felvett kölcsönök után előre fizetett kamat 436 frt 96 kr. Üzleti költség 82 frt 70 kr. Ideiglenesen felvett kölcsön beváltás 2000 frt. Visszafizetett kamat és illeték 80 kr. Pénztár készlet 1884. márczius 31-én 5446 frt 11 kr. Összesen 109775 frt 14 kr. — Gyergyó-Szentmiklóson, 1884. április 1-én. A „gyergyói első takarékpénztár” részvénytársaság elnökségétől: Merza Kristóf, elnök. Juhász Károly, titkár.

— **A Havi Füzetek** kiadóhivatala, Budapest II. ker. Donáti utca 3. sz. előfizetést hirdet ily című regényes korrajza: **Német szellem**, írta Bolanden Konrád. 23 iv, nyolczadrét, ára díjmentes szállítással 2 frt, diszkötésben 3 frt. Előzőt tizenkét esztendővel jelent meg kiadásunkban Bolanden ily című elbeszélése: „Orosz szellem,” akkor hazánkban, ezen szellem kezdett lábra kapni s nagy megelégedésünkre szolgált azon még Bécsből is nyilvánított elismerés, hogy az „Orosz szellem” cz. munkában élénk színekben levén ecsetelve muszka szomszédunk belélete, hatalmas tényezőként szerepel munkánk ezen szellemnek hazánkban való kiirtásával a magyar szellem megszilárdítására. Ma nap egy más idegen szellem kezd harcztot a magyar szellemmel és ez a másik szomszédországban lábra kapott szellem, mely ellenkezést szerzett az egyház és haza, a törvény parancsa s a lelkiismeret szava, a keresztény és hazafi, az ember és Isten között, mely szellem megzavarta a felekezetek beléletét közös iskoláival, polgári házasságával s egyéb minden, bármely felekezethez tartozó, de hitéhez hű állampolgár vallásos érzületét sértő intézményeivel. Ez a „Német Szellem,” melyet Bolanden jeles tollából közleni van szerencsénk, ki Németországban élve, ismeri a német szellemet s azt oly vonzó iránylyal, oly élénk ecsettel, oly megragadó elme-éllel volt képes leírni, hogy egy az angol, francia és német nyelvben egyiránt olvasott fővárosi hölgytől volt alkalmunk hallani, hogy még életében nem olvasott oly érdekes regényt, mint a „Német Szellem.” A pápai protonotárius Molnár Vid kanonok ur pedig, ki szíves volt a kéziratokat kijavítani, azokat ezen szavakkal adta vissza: Könyvek közt olvastam e művet, mely Bolanden munkáinak koronája! Múlt évi kiadványunkat Dvorzsák „Idézetek Tárárt” — 38 iv, több mint 4100 idézet a világhíradalom közel ezer jeleseitől, áza 4 frt, diszkötésben 5 frt, hazánk minden felekezetének,

főpásztorai, papjaiknak s hiveiknek egyaránt ajánlották; úgy vagyunk meggyőződve, hogy jelen kiadványunk is hasonló sorsot érdemel. Első sorban szeretnők, ha azt a honatyák olvasnák el, de mindenesetre helyesen cselekszi minden hazafi, ha a követválasztások előtt ezen korrajzot elolvassa — abból látja: hova jutott Németország s hova fog jutni kedves hazánk, ha oly férfiakat küld a törvényhozó terembe, kik elválasztották e két fogalmat: Isten és haza! Nincs viszony, melyet e könyv mellőzne. Itt a gyermek nevelése, a leány tisztá szerelme, az ifjú boldogsága, az anya öröme és szívfájdalma, a házasság élet árny- és fényoldalai egyiránt rajzolják. Itt a jó pásztor életét adja juhaiért, a bérencz pedig csak zsiros falatra tör; a földmives érdekes, a vagonosok hatásköre pedig mind élelkenben tárul az olvasó elé. A munka sajtó alatt van s legközelebb szét fog küldetni; a megrendeléseket kérjük így cimezni: A Havi Füzetek Kiadóhivatala. Budapest, II. Donáti-utca 3.

— **Hazánk népköltészeti kincstárából.** A „Magyar Dal-Album”-ból ez év folyamán jelenik meg az V. kötet, a 801—1000 számú dallamokkal, és pedig 10 havi füzetben, füzetekenként 20, tehát 10 füzetben összesen 200 dallammal zongorára alkalmazva. A most megjelent áprilisi füzet tartalma következő: 1. Fakó lovam hój be tarka. 2. Falu végén van egy kis fehér ház. 3. Falu végén kurta korecsma. 4. Fáj a szívem, jaj angyalom. 5. Fehér cipő, szalonna. 6. Fehérvári dombon ülő özigányok. 7. Fehérváron szép az élet. 8. Fekete száru cseresznye. 9. Fekete tyúk iromba. 10. Fel! fel! vitézek a csatára! 11. Felülről fordított a szél. 12. Fogy már a nap melege. 13. Füttyül a szél. 14. Gábor deák mélyen elmerülve. 15. Ha betekint a betyár a csárdába. 16. Ha kimegyünk rózsára szőlőbe. 17. Halja-e, hallja-e kis violám? 18. Halvány arczom két kezembe. 19. Ha madár lehetnék. 20. Ha még egyszer lány lehetnék. — Az ötödik évfolyam előfizetési ára bérmentes szétküldéssel: 10 füzetre 1 frt 80 kr, 5 füzetre 90 kr, egy-egy füzet ára 25 kr. Előfizetések postautalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

Közzgazdaság és ipar.

A tervezett kolozsvári fa- és vasipari tanműhelyeknek azon javaslatához képest, a mint azt az érdekelt kolozsvári körök az e tárgyban tanácskozmányra kiküldött Hege-dus Károly, középtanodai igazgatóval megállapították: egyelőre Maetz Frigyes vállalkozó és Senn gyáros műhelyében leendő berendezését oly megjegyzés mellett engedélyezem, hogy ezen tanfolyamokra nem csak a Maetz vállalkozó és Senn gyáros műhelyében levő tanoncok és segédek, hanem a más vállalkozóknál és műhelyekben foglalkozó mindazon kőmives, ács, kőfaragó és cementöntő stb., továbbá asztalos-, lakatos- és gépész-tanoncok is, kellő előképzettséggel birva a felvételi feltételeknek megfelelnek, felveendők és egyenlő gondossággal kiképeztetendők.

Ezen tanfolyamoknak az első két év után való ismélését s az akkor esetleg igénylendő nagyobb évi segélynek megadását annak kimutatásától teszem függővé, hogy azokon Kolozsvár város iparos tanonczai és segédei minél nagyobb számmal fognak részt venni.

Ezzel egybehangzólag már most készségemet nyilvánítom arra nézve is, hogy Maetz vállalkozón és Senn gyároson kívül más oly mestereknek is hajlandó vagyok tanonczaik gyakorlati kiképeztetéséért hasonló feltételek mellett pénzsegélyt adni, a mennyiben az illető mesterek kellő képzettséggel, jó akaratallal és alkalmas műhelylyel bírnak.

Egyáltalán a tanműhelyek minél sikeresebb működhetése céljából az érdekelt iparos körök együttes pártfogására és támogatására megnyerendők és ezen kívül kívánatos még mindazon tekintélyesebb szakembereknek és tanároknak közreműködését igénybe venni, a kik erre hajlandók és alkalmasak.

A tanfolyamokra új tanulók csak két év múlva és abban az esetben vétethetnek fel, valamint az erre szükséglendő nagyobb segélyösszeget csak akkor engedélyezendem, ha a két első év alatt a szaktanítás kellő eredményt fog felmutatni.

Mellékelve küldöm a tanfolyamok számára megállapított tantervet, a mely a tan-

órak részletes beosztásával kiegészítve, hoz-
zám jóváhagyás végett felterjesztendő, a
beiratkozott növendékeknek a szintén mel-
lélt táblázatos kimutatás szerint egybe-
állítandó névsorával együtt.

A tanterv kiegészítéséről megjegyzem,
hogy a lakatosok, asztalosok és gépészek
tanfolyama két évre s a rendes iskolai idő
beosztás szerint évenként tíz hónapra, az
utóbbiak esetleg három évre terjed, úgy,
hogy a törekvő iparos tanoncok és segé-
dek legalább két évig képezetnek fokoza-
tosan a szakrajzolásban, hogy az iparágak-
ban előforduló különféle szerkezeteket, mű-
tárgyakat mind megismerjék, ábrázolhassák.

A gépészeknek ezen idő alatt folyta-
tálagosan előadatik a technológia különböző
része, az erőműtan és géptan s végül esetleg
a gépkezelés tanja is.

Mindezen tanfolyamokra a felvételi

feltételek két középiskolai osztály vagy alsó
fokú ipariskola három osztályának sikeres
bevégezése és kellő előképzettség a rajzo-
lásban.

A tanulók felvételnek felvételi vizsga
alapján is.

(Vége köv.)

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Möricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru-
és érték-tőzsdén.

Április 15-én.

Magyar aranyárjádék 6%	121.90
Magyar aranyárjádék 4%	91.80
Magy. papírjárjádék 5%	88.55
Magyar vasúti kölcsön	141.25

M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	95.90
M. keleti vasúti államkötv. II. kibocs.	117.25
M. keleti vasúti államkötv. III. „	100.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	101.—
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	100.—
Temes-bánati földterherm. kötvény	100.25
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	100.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	100.—
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	98.—
Magyar nyeresémi-sorsjegy kölcsön	117.25
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	115.50
Osztrák járadék papírban	79.80
Osztrák járadék ezüstben	81.—
Osztrák járadék aranyban	101.30
1860. államsorsjegyek	137.—
Osztrák-magyar bankrészvény	847.—
Magyar hitelbank-részvény	325.25
Osztrák hitelintézet-részvény	324.70
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.69
20 frankos arany	9.61
Német birodalmi márka	59.30
London (2 havi váltókért)	121.40

A brüni kis lutri.

H u z á s á p r i l 9 - é n .

72. 26. 6. 32. 17.

Biró Gyula

ajánlja női és férfi lábbeli dus rak-
tárát a legjutányosabb árákon, ugy-
szintén férfi- és gyermek kalapjait
nagy választékban.

Becses megrendeléseket ponto-
san és olesón teljesít.

Ü z l e t e : Brassó, klastrom-utca
12. sz. 3—3

EMMERLING és RABSCH

ajánlják a legszebb kassai és prágai sódara-
kat, mindennemű fűszer, a legkiválóbb bel- és külföldi csemege,
valódi francia pezsgő, és a francziával vetekedő kintű magyar
pezsgő, Bordeauxi, Rajnai, Moseli, valódi Tokaji, Cipró,
Madeira, Malaga, Lunel, Port-á-Port, Xeres és
kintű magyar asztali boraikat, a legfinomabb bel- és külföldi
liköröket, rum, thea, lőpor és tűzijáték-áruikat, valamint
minden természetes, friss töltésű

ásványvizek és forrás-terményeiket

legjutányosabb napi árákon.

2—3

Továbbá nagy- és kicsinybeni eladás az Adelheid, Bártfai, Blkszádi, Bilini, Borszéki,
valamennyi Budai keserű vizeknek, Buziási, Carlsbadi, Czigelkai, Csizi, Eger, Franzensbadi,
Előpataki, Emsi, Friedrichshalli, Füredi, Gasteini, Gieszhübl, Gleichenbergi, Halli, Igmaniti,
Ivándi, Johannsbrunn, Kissinger, Klauseni, Korytniczai, Lipíki, Lohi, Lohácsosvici, Marien-
badi, Nemetkereszturi, Olenyovai, Parádi, Preblai Püllnai, Pymonti, Radeini, Rohitschi,
Sidschitz, Seltersi, Suligul, Szántói, Szilácsi, Szolyvai, Szulini, Vichi, Wildungi gyógyforrás
vizeknek.

Főraktára a Krondorfi savanyúvíz „Stefania“ koronahercegnő forrásnak.
Hathatós gyógyvíz a légzési szervek, torok, tüdő, gyomor stb. bántalmainál.

Borral vegyítve a Krondorfi „Stefania“ koronahercegnő forrás savanyúvíz
igen kellemes és kedvelt italul szolgál.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentesen megküldetnek. Megren-
delések leggondosabban teljesítetnek és intézendők:

BUDAPEST, Koronaherceg (uri) utca 11. sz. az „arany oroszlanhoz.“

A csik-tusnádi fürdő jelen évi haszonvételei 1884.
április 20-án d. e. 10 órakor a fürdőhelyiségben
tartandó árverésen a többet ígérőnek bérbe adatnak.

A fürdők kikiáltási ára	2000 frt,
bánatpénz	200 frt.
A földt. sétány és kapcsolat vendéglő	600 frt,
bánatpénz	60 frt.
Az erdei cukrászda kikiáltási ára	200 frt,
bánatpénz	20 frt.

Vállalkozni kívánók a bánatpénzt előre letenni tartoz-
nak, s a legtöbbet ígérő az egész haszonbér-összegekről biz-
tosítékot nyújtani tartozik.

Írásbeli ajánlatok úgy fogadtatnak el, ha a felajánlott
bérösszeg határozottan ki van fejezve, s az ezen összeg-
nek megfelelő 10% bánatpénz mellékelve van.

Az árverési feltételek alólírtnál Cs.-Szeredában és a
fürdőhelyiségben a felügyelőnél megtekinthetők.

Cs.-Szereda, 1884. április 5-én.

MIKLÓSI JÓZSEF, s. k.

3—3

jegyző.

Berlin. — Hoff János csász. kir. udvari maláta-készítmények gyárosa Bécsben. — Szt.-Pétervár.

Hoff János-féle
maláta-kivonat egészségi sör.

Az általános elgyengülés, mell- és gyomorbajok, sorvadás, vérszegénység s az al-
testi szervek rendetlen működése ellen. A legjobbnak bizonyult erősítő szer üdülőknek
mindennemű betegségek után. Ára palackonként 60 kr.

A gyógyszer és az egészséget előmozdító készülékek belföldi egészségügyi kiállításának London 1881. érdemlevele.

A L A I R Á S O K :

Ő Felsége Viktoria angol királyné. — Király ő fensége az edinburghi herceg. — Spenzer, a kiállítás elnöke. — John Erich Erichsen, a bizottság elnöke. — Judge Mark H. titkár.

Hoff János-féle
koncentrált maláta-kivonat.

Mell- és tüdőbajok, idült köhögés, hurut és gégefő-bajok ellen. — Biztos siker s
igen kellemes szer. Palackonként 1 frttal és 60 krral is.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomorbajok, elerőtlenedés, lesoványodás, emésztési gyengeség ellen a legjobbnak bizonyult erősítő szer bármely betegségből üdülők számára.

58-szor kitértve

Alapított 1847-ben.

G y ó g y j e l e n t é s e k 1884. február havából.

Mező-Csáth, 1884. febr. 5.

1. Két éven át kimondhatatlanul szenvedtem. Éjjel az erősítő alvástól
meg valék fosztva, nappal fárasztó munkára utalva, kinezva valék idült re-
kedtség és mellbaj által. Megkísérlettem az ön általánosan becsült egészségi
sörét és ámbár csak a 10-ik palackot felhasználtam, már is egy jelentékeny
előnyös változást érezek. Az alvás tartósabb, nyugodtabb és üdítőbb lett, a
köhögés ritkábban kinez, a nyálka oldás nullának tekinthető. A rekedtség
ámbár még teljesen meg nem szűnt, de a jó reményben bizok, hogy Isten se-
gítségével ez is 30 palack felhasználása után feloszlata leendő és hangom
rendessé váland. (Köszönet).

KENCZEL W. néptanító.

Mező-Csáth, 1884. február 22-én.

2. Mélyen érzett köszönetemet idült rekedtségem és mellbajomból fel-
épülésemért nyilvánítva, nem tehetek egyebet, mint önt áldani. A gyógy-
lási folyamat nem csekélyebb eredményű, mint az előző. Az ön maláta-kivo-
nati söre megfizethetetlen gyógyszer oly betegek részére, mint én is. Reggel
már egészen tisztán beszélek, ámbár a napi fáradalmak következtében még
elrekedek. (Hálanyilatkozat). Erősen meg vagyok győződve, hogy az ön ma-
láta kivonati söre a leggyökeresebb szer rekedtség és mellszorulás ellen.

KENCZEL W. néptanító.

Dr. F. Stütz cs. kir. udv. orvos Schönbrunban mondja: „A Hoff-féle
izletes maláta-kivonat egészségi sörnek az emberi test fentartására nézve
csak jó hatása lehet és pedig alkatrészeinél fogva. Ajánlom azt bizonyos
betegségeknél s különösen üdülőknek.

Képzelve el azon örömet, mely családomban uralkodék, midőn az ön
Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonatának használata után már hóna-
pok óta elvesztett egészségemet teljesen ismét visszanyertem, mellem oly
egészséges, a milyen ezelőtt még soha sem volt, a köhögés, mely folyton
gyötört, elmúlt s már hála Istennek, egészséges vagyok! Hála-köszö-
nem érte!

Babocsa, február 22.

STEINER DÁVID.

A napokban vett maláta-egészségi sör és csukorka küldemény, úgy ér-
zem, használni fog. Ezért szándékom ezen kintű szereket huzamosabban
használni. Kérem ismét posta utánvét mellett 28 palack sör 15 frttal és
4 zacskó csukrot a 60 kr. mielőbb küldeni.

Kiváló tisztelettel

Lugos, 1884. február 10.

Gáman Kálmán, főhadnagy.

Főraktár: Barabás Ferencz gyógyszer-tárában Seps-Szentgyörgy. — Kézdi-Vásárhely: Kovács Ferencz gyógyszer. — Székely-Udvarhely: Gyer-
tyánffy Gábor könyvkereskedésében.

2—7

Ny. Szabó Albert gyorssajtóján Kézdi-Vásárhelyt.